

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.386/2012/9. szám

A Debreceni Ítéltábla Dr. ... pártfogó ügyvéd (címe) és **K I.** meghatalmazott által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - Dr. ... jogtanácsos által képviselt D. Város Önkormányzata (cím) I. rendű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 11.P.21.423/2011/9. sorszám alatt hozott ítélete ellen a felperes által 14. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 25 000 (Huszonötezer) forint fellebbezési költséget.

A felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes és **G. J.**, mint a **D., Ny.** u. 49. szám alatti, **...98** helyrajzi számú beltelki házasingatlan tulajdonostársai jogi képviselők útján 2000. december 14-én azzal a kérelemmel fordultak a ... Megyei Közigazgatási Hivatalhoz, hogy az épített környezet átalakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 30. §-ának (3) bekezdése alapján rendelje el az ingatlan kisajátítását. Hivatkoztak arra, hogy az ingatlant az I. rendű alperes javára 1997. december 4-én megvásárlásra felajánlották, 2000. október 17-én 4 784 000 forint vételárra kaptak ajánlatot.

A ... Megyei Közigazgatási Hivatal 2002. augusztus 16-án hozott KH. 3484-4/2002. számú határozatában a 33/1976. (IX.5.) MT rendelet 31. §-a alapján kötelezte az I. rendű alperest az ingatlan kisajátítására irányuló kérelem benyújtására.

A ... Megyei Közigazgatási Hivatal 2003. május 5-én hozott KH 1151-3/2003. számú határozatában az I. rendű alperes kérelmének helyt adott és elrendelte a d.-i **...98** helyrajzi számú lakóház, udvar, gazdasági épület, műhely megjelölésű, összesen 325 m² területű, **D., Ny.** u. 49. szám alatti ingatlan javára történő kisajátítását. A kártalanítás összegét 16 500 000 forintban állapította meg, azt a tulajdonosok részére 1/2 - 1/2 arányban

rendelte kifizetni. Az indokolás utalt rá, hogy a kisajátítási kérelem benyújtása a tulajdonosok érdekében, egyetértésével történt.

A kisajátítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt benyújtott keresetében a felperes és a tulajdonostársa a kisajátítási kártalanítás összegének 28 139 420 forintra való megemelését kérték, míg az I. rendű alperes elsődlegesen a kisajátítási kérelem benyújtására kötelezését támadta.

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2005. október 18-án hozott 7.K.30.103/2005/9. sorszámú jogerős ítéletében a kisajátítási határozatot részben megváltoztatta, az I. rendű alperes által fizetendő kisajátítási kártalanítás összegét 18 551 920 forintra felemelte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A Legfelsőbb Bíróság Kfv.II.39.008/2006/6. sorszámú ítéletében a megyei bíróság ítéletét hatályában fenntartotta. Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmét az Etv. 30. §-ának (4) és (6) bekezdése, és a 33/1976. (IX.5.) MT rendelet felhívásával utasította el. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a kisajátítási hatósággal megegyezően helytállóan állapította meg, hogy az I. rendű alperes érdekében szükséges a felperesek ingatlanának a kisajátítása. A felperesek kisajátítási kártalanítás összegét vitató csatlakozó felülvizsgálati kérelmét jogszabálysértés hiányában utasította el. Indokai szerint a felperesek kérték az ingatlanuk kisajátítását, a perben a kártalanítás összegszerűségére vonatkozó igényüket a megítélt összeget meghaladóan nem tudták bizonyítani.

A felperes a keresetében az alpereseket további kisajátítási kártalanítás jogcímen kérte kötelezni 10 164 000 forint és annak 2003. május 5-étől esedékes kamatai megfizetésére. Indokai szerint a kisajátításról szóló 1976. évi 24. tvr. 5. §-a lehetővé tette a részkisajátítást, a tervezett útszélesítésre figyelemmel az ingatlan utcafronti 8 m mélységű, 105 m² területű részének a kisajátítását kérték, amelynek a II. rendű alperesként perbevont ... Megyei Kormányhivatal jogelőde nem adott helyt, a III. rendű alperes Hajdú-Bihar Megyei Bíróság pedig nem vizsgálta érdemben a részkisajátítás lehetőségét, az I. rendű alperes pedig azt nem tette lehetővé, nem kérte. Részkisajátítás esetén tulajdonukban maradhatott volna 220 m² építési telekként hasznosítható ingatlan. Utalt rá, hogy lakhatásukon túl helyet kellett biztosítani családi vállalkozásuk, a **gazdasági társaság** telephelyének is. A felperes volt tulajdonostársától, **G. J.**-től engedményezési nyilatkozatot csatolt.

A felperes jogi képviselője útján pontosított keresetében elsődlegesen jogtalan kisajátításra hivatkozással a 230 m² terület ellenértékét, másodlagosan annak tulajdonába történő visszabocsátását kérte közérdekű cél hiányában a kisajátítás jogellenességére hivatkozva. Az elsődleges, marasztalásra irányuló kereseti kérelmét összegszerűen a felperes - hozzátartozó meghatalmazott képviselője útján - 15 410 000 forintra felemelte. A másodlagosan a 230 m² terület tulajdonába történő visszaadását oly módon kérte, hogy hat hónapon belül megtörténjen a telekhatáron belül az összes közmű kiépítése. Keresetét kiterjesztette 10 000 000 forint kényszerkölcsön évi 700 000 forint kamatterhe, valamint 1 000 000 forint nem vagyoni kár megfizetésére.

Az I. rendű alperes - a kisajátítási határozat bírósági felülvizsgálata iránti perre hivatkozással - a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontja alkalmazásával a Pp. 157. §-ának a) pontja alapján vele szemben a per megszüntetését kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes elállása alapján a 9/II. sorszámú végzésével a II. és III. rendű alperessel szemben a pert megszüntette.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a keresetet elutasította, kötelezte a felperest az alperes javára 50 000 forint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd díját és a 900 000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a jogviszonyok különbözősége, az eltérő igényérvényesítés miatt az alperes permegszüntetése iránti kérelme alaptalan, ezért a keresetet érdemben bírálta el. Ennek során megállapította, hogy a felperes az alperessel szemben tulajdonjogi igényt nem érvényesíthet, ingatlanát közérdekből kisajátították, amely a tulajdonjogát megszüntette. A tulajdona elvonásáért kártalanításban részesült. Az I. rendű alperes jogerős kisajátítási határozat alapján az ingatlan jogszerű tulajdonosává vált, amiért a bíróság által jogerősen megállapított kártalanítást fizetett. Nincs olyan jogcím, amely a felperes számára keresetének megfelelő döntés meghozatalát lehetővé tenné. Rámutatott arra is, hogy a teljes ingatlan kisajátítására irányuló eljárás jogszerűnek minősült, a kártalanítás megállapítása ennek megfelelően történt. A felperes az I. rendű alperes terhére kárt okozó jogellenes magatartást nem igazolt, ezért a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdésére alapított nem vagyoni kárigényt nem találta alaposnak.

A felperes az ítélet elleni fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a városrendezési terv és az annak megvalósítására irányuló önkormányzati rendelet szerint csak az ingatlan 7 méter mélységű részén, 95 m²-en kerül közérdekű cél (útszélesítés) megvalósításra, a 230 m² terület magántulajdonban marad és arra építési engedély alapján lakóövezetnek megfelelő házat építhet a tulajdonosa. Ezért jogszerű csak részkisajátítás lehetett volna. A számára kárt okozó I. rendű alperesi magatartást abban jelölte meg, hogy az ingatlanpiacon 67 000 forint/m² értékű építési telket jogellenesen 20 500 forint/m² áron vette tulajdonba. Az ezzel okozott kárát 10 000 000 forintban, míg a kölcsön kamatait és egyéb költségeit 5 254 829 forintban jelölte meg. Indokai szerint a 230 m² terület tulajdonjoga kivételes hatósági eljárásként kisajátítás útján nem volt megszerezhető közérdekű cél hiányában, azzal kapcsolatban hatósági határozat nem volt hozható. Az érte kapott kártalanítás messze nem fedezi azt az összeget, amelyet a jogtalan elvétel miatt a terület pótlására kellett fordítani a korlátozásoktól mentes ingatlanpiacon. 10 000 000 forint banki kölcsön nélkül új otthonuk a 230 m² építési telken felépíthető lett volna. Az önkormányzat akaratával ellentétes és törvénysértő ennek a területnek a hatósági elvonása a jogos tulajdonosától. A terület jogsértő kisajátításának az alátámasztására a 33/1976. (IX.5.) MT rendeletre hivatkozott. A Pp. XX. fejezetére utalással úgy foglalt állást, hogy a ... Megyei Bíróság a kisajátítási határozatot a 95 m² területre vonatkozóan vizsgálhatta felül saját hatáskörben anélkül, hogy a kisajátítási törvényt megsértette volna. Ebből következett arra, hogy a többi területre vonatkozó hatósági határozat bírósági vizsgálata érvénytelen. A 230 m² területre sem hatósági határozat meghozatala, sem annak bírósági felülvizsgálata nem történhetett meg a megfelelő hatáskörök hiányában. Ezért a keresetében ennek megfelelően polgári eljárást kért és a hatósági határozat ezen területre vonatkozó részének a hatályon kívül

helyezését várta és ezt kérte az ítéletétől is. Az el nem évülő tulajdoni igényére hivatkozott a Pp. 115. §-ára utalással. Az ítéletétől által történő értékelésre a Pp. 339/B. §-át tartotta irányadónak, figyelemmel a Ket. rendelkezéseire is. A fellebbezéséhez csatolta az utcaszélesítés után visszamaradó építési telek beépíthetőségével kapcsolatban az I. rendű alperes jegyzőjének 2003. május 27-i levelét és a hivatalának az írásbeli tájékoztatását az ingatlanra 1998. és 2003. között irányadó építési előírásokról. Csatolta az aljegyző 1997. február 6-i igazolását és a H.-B. N. 20... március ..-i számában „**cikk címe**” cikkét. A cikk szerint mintegy két éve az építési tilalom feloldásra került azzal, hogy csak az úttól számított 8 méter elhagyásával lehet falat emelni az ingatlanokon. Belátható időn belül az útszélesítés sincs tervben.

A felperes a 230 m² telek árát 67 000 forint/m²-ben kérte megállapítani. Hangsúlyozta, hogy a perben kizárólag az építési telek árát vagy magát az építési telket kéri, a jelen per tárgya a jogtalanul elvett ingatlan visszaszerzése, ezért ítélt dologról nem lehet szó. Kérte az ítéletétől állásfoglalását abban a kérdésben, hogy helye volt-e az egész ingatlan hatósági elvonásának.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult, az indoklás módosításával. Fenntartotta álláspontját, hogy a perben érvényesített jog ítélt dolog. Hangsúlyozta, hogy a felperes a tulajdoni igényét a kisajátításra vezeti vissza, kártérítés címen tulajdonjoga elvesztése miatt érvényesít követelést. Kiemelte, hogy a kisajátítási eljárást megelőző adásvételi egyeztetés során a felperesek a teljes ingatlant 18 000 000 forint, vagy az utcafronttól mért 8 méteres sáv 13 150 000 forint vételáron történő értékesítését tartották elfogadhatónak. A kisajátítási eljárásban a kártalanítás a teljes ingatlan után 18 551 920 forintban lett megállapítva. A kisajátítás során a jogszabályoknak és az őt kötelező hatósági döntéseknek megfelelően járt el.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéletétől az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást ítélezése alapjául, az okiratok alapján történt pontosítással, elfogadta, egyetértett az érdemben helyes döntésével is. A jogi indoklást, részben a fellebbezés érvei miatt, az ítéletétől kiegészítette a következőkkel.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 140. §-ának (1)-(2) és a 162. §-ának (1) bekezdéseinek a helyes alkalmazásával utasította el az I. rendű alperes per megszüntetésére irányuló kérelmét az ügyet befejező határozatában. A hivatkozott permegszüntetési ok fennállását a bíróság a Pp. 158. §-ának (1) bekezdése alapján az eljárás bármely szakában vizsgálni köteles. Ezért az ítéletétől először szintén ebben a kérdésben kellett állást foglalnia.

A Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontja (157. §-ának a) pontja) a kereset érdemi elbírálását kizáró perakadályként jelöli meg az ítélt dolog (res iudicata) esetét, amikor megállapítható, hogy a felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó ugyanazon jog iránt - akár ugyanazon bíróság, akár más bíróság előtt - a per már folyamatban van (128. §), vagy annak tárgyában már jogerős ítéletet hoztak (229. §). A Pp. 229. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanis a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek (és jogutódai)

egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessek.

A perben az ítéletábrának is arról kellett határoznia, hogy a kisajátítási határozat felülvizsgálata iránti perben hozott jogerős bírósági ítélet anyagi jogereje kizárja-e a felperes perbeli jogérvényesítését, a két - közigazgatási és polgári - per alanyi és tárgyi terjedelme azonos-e, megállapítható-e a keresettel érvényesített jognak és tényalappal a közigazgatási perben érvényesített joggal és tényalappal való azonossága (anyagi jogerő tárgyi terjedelme).

Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel, a közigazgatási és a polgári peres eljárás - a per megszüntetése szempontjából - nem minősülnek ugyanabból a ténybeli alaptól származó ugyanazon jog iránt indított eljárásnak, ezért nem áll fenn permegszüntetési ok. A közigazgatási per tárgya a keresettel felülvizsgálni kért jogerős hatósági határozat, a közigazgatási per bírósága a kereseti kérelemben megjelölt jogszabálysértésről foglal állást, érdemi döntése a kereset alapossága esetén reformatórius jogkör esetén a határozat megváltoztatása, kasszációs jogkörében a hatályon kívül helyezése. A perbeli határozat hozatalakor hatályos Pp. 339. § (2) bekezdés i) pontja értelmében a bíróság a kisajátítási ügyben hozott közigazgatási határozatot megváltoztathatta.

Perakadály hiányában a kereset felől az elsőfokú bíróságnak érdemben kellett határoznia és ítéletében kellett arról állást foglalnia, hogy a felperes által felhozottak alapján a jogerősen lezárt kisajátítással kapcsolatban polgári jogi - kártérítési, illetve tulajdoni - igényérvényesítésnek van-e helye.

A felperes a kárát hatósági, kisajátítási eljárással okoztként jelölte meg. Erre tekintettel az ítéletábra rámutat arra, hogy a közigazgatási jogkör a közhatalom gyakorlásához kapcsolódik. Az érvényesített kártérítési igény alapját képező tevékenység dönti el, hogy a kár közhatalmi feladata ellátása körében okozott-e. A PK 42. állásfoglalás alapján államigazgatási jogkörben okozott kárnak csak az államigazgatási jellegű, a közhatalom gyakorlása során kifejtett szervező-intézkedő tevékenységgel, illetőleg ennek elmulasztásával okozott kárt lehet tekinteni. Az I. rendű alperes kisajátítást kérőnek a kisajátítás saját javára történt kezdeményezése nem kapcsolódik közhatalom gyakorlásához, nem közigazgatási jogkörben, hanem a közigazgatási eljárásban ügyfélként járt el. A kisajátítási eljárásra még alkalmazandó, a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 33/1976. (IX. 5.) MT rendelet (Vhr.) 29. §-ának a) és b) pontjai szerint a kisajátítási eljárásban egyaránt ügyfélként vett rész a kisajátítást kérő I. rendű alperes és az ingatlanért járó kártalanításra jogosult tulajdonosként a felperes.

Az I. rendű alperesnek a jogszabály alapján közérdekű cél megvalósítása érdekében történő eljárása nem közhatalmi jellegű szervező-intézkedő tevékenység, ezért a kereset elbírálása során az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére irányadó Ptk. 349. §-a nem alkalmazható.

Az elsődleges kereseti kérelem elbírálása során a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében szabályozott, a kártérítés általános feltételei fennállását kellett vizsgálni. A kártérítési felelősség általános feltételei közül a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a felperest annak bizonyítása terhelte, hogy kára keletkezett, illetőleg, hogy a kára az I. rendű alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben következett be. Ahhoz, hogy a felelősség kérdésében döntsön a bíróság, előbb a kártérítési felelősség e három, a károsulti érdekkörbe eső és bizonyítási kötelezettséget jelentő együttes feltételt kellett bizonyítani. A kereset elutasításának van helye, ha a feltételek bármelyike hiányzik, ha a felperes az ezzel kapcsolatos bizonyítási kötelezettségének nem tesz eleget.

A Ptk. 177. §-ának (1) bekezdése és (2) bekezdésben foglalt felhatalmazás alapján - a felperes tulajdonjogát elvonó határozat hozatalakor hatályos - a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet (Tvr.) 1. §-a tette lehetővé meghatározott közérdekű célra kivételesen - azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás ellenében - nem állami tulajdonban lévő ingatlanok tulajdonjogának megszerzését az állam vagy a helyi önkormányzat részére kisajátítás útján. A Tvr. 4. §-ának (1) bekezdése határozta meg, hogy ingatlant kisajátítani milyen közérdekű célokra lehet; a kisajátítás módjaként az 5. § alapján lehetőséget biztosított az ingatlan egy részének a kisajátítására is. A Tvr. 6. §-a alapján az állam, illetőleg az önkormányzat a kisajátítási határozat jogerőre emelkedésével megszerezte az ingatlan tulajdonjogát.

A Vhr. 31. §-a alapján a közigazgatási hivatal vezetőjének - a kisajátítandó ingatlan tulajdonosának kérelmére (érdemi döntést megelőző határozattal) köteleznie kellett a kisajátítási kérelem benyújtására azt, akinek az érdekében a kisajátítás szükséges. A Tvr. 18. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján a kérelemre induló kisajátítási eljárást az ingatlan fekvése szerint illetékes megyei, fővárosi közigazgatási hivatal vezetője folytatta le és a (3) bekezdés alapján köteles volt elbírálni, hogy a kisajátítás közérdeket szolgál-e, a közérdekű célt a kisajátítani kért ingatlanon indokolt-e megvalósítani, s fennállnak-e a kisajátítás egyéb feltételei. E feltételek hiányában a kérelmet el kellett utasítani (Vhr. 40. §-ának (1) bekezdése). A Vhr. 40. §-ának (2) bekezdése alapján a közigazgatási hivatal vezetőjének a kérelemnek helyt adó határozatában kellett megállapítani a kisajátított ingatlanért, a kisajátítással kapcsolatos értékvesztésért és költségekért járó kártalanítást.

A Tvr. 19. §-ának (1) bekezdése a közigazgatási hivatal vezetőjének a határozata ellen államigazgatási úton jogorvoslatot nem engedett, a fél a kisajátítási határozat bírósági felülvizsgálatát kérhette, a (2) bekezdés a perre a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. fejezetének rendelkezéseit rendelte alkalmazni.

E rendelkezések szerint az ingatlanért járó kártalanításra jogosult tulajdonos a kisajátítási határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezhette, az erre irányuló keresetében támadhatta mind a kisajátítás jogalapját, a közérdekű cél hiányát, mind a módját, az ingatlan egy részének vagy az egészének a kisajátítását, mind a részére megállapított kártalanítás összegét. A kisajátítási kérelem benyújtására kötelezés folytán elrendelt kisajátítás jogalapját keresettel a kisajátítást kérő is vitathatta (KGD.2006.32.).

A kisajátítási eljárás közvetlen előzményeként a felperes érvényesített kisajátítás iránti igényt az ingatlana korlátozott használata miatt. Ez az igénye tulajdoni igény, az ingatlana használatán alapuló olyan jogosultság volt, amely a tulajdonjoga védelmére és megóvására

szolgált (KGD.2009.165.). Ezen igényének érvényesítése eredményeként történt az I. rendű alperes hatósági kötelezése a kisajátítási kérelem benyújtására, az annak alapján indult államigazgatási eljárásban a kérelem szerint a felperes ingatlanának kártalanítás ellenében történő kisajátítása az I. rendű alperes javára.

A felperes, bár élt a jogorvoslat lehetőségével, kizárólag a kártalanítás összegét vitatta. Azonban az I. rendű alperes keresete alapján a közigazgatási perben a kisajátítási határozat felülvizsgálata a cél közérdekűsége, a kisajátítás indokoltsága, jogalapja szempontjából is megtörtént.

A felperes az egész ingatlan kisajátításának a jogellenességét állítva érvényesít a perben a kisajátítási kérelmet benyújtó és a jogerős hatósági határozat alapján tulajdonjogot szerzett I. rendű alperessel szemben kártérítési, másodlagosan tulajdoni igényt. A kisajátítási kérelem alaposágáról és a kisajátítás törvényességéről azonban polgári perben a bíróság nem foglalhat állást. Az ezzel kapcsolatos eljárás közigazgatási hatáskörbe utalt, az ügyfél jogorvoslati lehetősége meghatározott eljárási rendben, a kisajátítási hatósági eljárás, és a közigazgatási per keretei között érvényesíthető. Itt mutat rá arra is az ítéletábra, hogy a polgári jogvitában a Pp. felperes által hivatkozott XX. fejezetének szabályai nem alkalmazhatók, az ott szabályozott különös eljárási rend csak a közigazgatási határozat felülvizsgálatát végző, közigazgatási perben eljáró bíróságra irányadó. A közigazgatási per bíróságának a hatáskörébe tartozott a kisajátítási határozat Tvr. rendelkezéseinek való megfeleléséről történő döntés is. A felperes által a fellebbezésében szintén hivatkozott Ket., a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény a 173. §-ának (1) és (2) szerint 2005. november 1-jén, a 109. § (2) bekezdése 2006. január 1-jén lépett hatályba. Az azt megelőzően lefolytatott eljárásokra nem alkalmazható.

A kisajátítás, mint jogszabályon alapuló jog rendeltetésszerű gyakorlása folytán keletkezett kár nem tette az I. rendű alperes magatartását jogellenessé, ezért kártérítési igényt nem keletkeztetett, a felperes kárigénye megalapozatlan. A jogerős bírósági ítélettel is felülvizsgált kisajátítási határozat érvénytelenségét sem mondhatja ki a polgári perben eljáró bíróság, így a felperes arra alapított tulajdoni, az eredeti állapot helyreállítására irányuló igénye sem foghatott helyt.

A másodlagos keresetet illetően az ítéletábra a következőkre mutat rá:

A Tvr. 23. §-ának (1) bekezdése biztosította a kisajátítást kérő számára azt a lehetőséget, hogy kérje a jogerős kisajátítási határozat visszavonását, vagy módosítását. Erre azonban csak addig volt lehetősége, amíg a kisajátított ingatlant nem vette birtokba, illetőleg a kártalanítást nem teljesítette. Jelen esetben az I. rendű alperes ezzel a lehetőséggel nem is élhetett, mert a kisajátítást nem saját elhatározásból, hanem a bíróság által jogszerűnek ítélt hatósági kötelezésre kezdeményezte (KGD.2009.33.).

A 2008. január 1-jén hatályba lépett, a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény rendelkezéseit a 41. §-ának (1) bekezdés alapján csak a hatályba lépését követően indult kisajátítási eljárásokra kell alkalmazni.

Ezért a perbeli kisajátítás esetében a felperes által hivatkozott építési tilalom feloldására, mint körülményváltozásra is a Tvr. rendelkezései az irányadók. A Tvr. 23. §-ának (3)

bekezdése tartalmaz rendelkezést arra az esetre is, ha a kisajátítás célja nem valósul meg. Ez esetben az ingatlan korábbi tulajdonosát elővásárlási jog illeti meg.

A fenti rendelkezések alapján ezért a felperes a kisajátított ingatlanához kizárólag annak I. rendű alperes által történő értékesítése esetén, a törvényen alapuló elővásárlási joga gyakorlásával juthat.

A fent kifejtett indokai alapján az ítéltábla a fellebbezés érveinek az értékelésével jogszabálysértés megállapítására nem látott lehetőséget. Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, ennek során az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét, lényegében saját helyes indokai alapján, a fellebbezés érvei miatt az indokolás kiegészítésével, a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest az ítéltábla az I. rendű alperes javára marasztalta a jogtanácsosi képviseletével összefüggésben felmerült és a Pp. 67. §-ának (2) bekezdése szerint alkalmazott 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének b) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján meghatározott perköltségben. A személyes költségmentes felperest a másodfokú eljárásban is pártfogó ügyvéd képviselte, az engedélyezett támogatás formája a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (Jst.) 11/A. §-a szerinti, állam által átvállalt. A felperest a Pp. 84. § (1) bekezdés b) pontja szerint megillető kedvezmény, hogy pervesztessége ellenére mentes a pártfogó ügyvéd díjának a megfizetése alól. Ezért az ítéltábla a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése és a Jst. 11/A. §-ának (2) bekezdése szerint megállapította, hogy a pervesztes felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli. A költségmentes felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése szerint a meg nem fizetett illeték megfizetésére sem kötelezhető, ezért a 14. § értelmében az így meg nem térülő költséget az állam viseli.

D e b r e c e n, 2012. december 11.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottília s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
- kiadó -